

Brüssel, 4. mai 2026
(OR. en)

8821/26
ADD 1

ENER 211
FISC 156
ECOFIN 559
COMPET 514
ENV 441
IND 299

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	30. aprill 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 2850 annex
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: KOMISJONI SOOVITUS energiakogukondade arengu toetamise ja oma tarbeks toodetud energia tarbimise võimaluste maksimaalse ärakasutamise kohta

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 2850 annex.

Lisatud: C(2026) 2850 annex

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.4.2026
C(2026) 2850 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI SOOVITUS

**energiakogukondade arengu toetamise ja oma tarbeks toodetud energia tarbimise
võimaluste maksimaalse ärakasutamise kohta**

{SWD(2026) 126 final}

LISA Energiakogukondade tegevuskava

Kodanike energiapaketti käsitlevas teatises COM(2026)115 on komisjon seadnud eesmärgi suurendada energiakogukondade ülesseatud taastuveniavõimsust kuni 90 GW-ni. Selleks et kõrvaldada energiakogukondade ees seisvad tehnilised ja rahalised takistused ning toetada liikmesriike käesoleva soovitusel rakendamisel, käsitletakse käesolevas tegevuskavas viit valdkonda:

1. tõhusad tugiraamistikud;
2. juurdepääs rahastamisele;
3. teadlikkuse ja suutlikkuse suurendamine;
4. sotsiaalne kaasatus ja üldsuse osalemine;
5. digitaalne innovatsioon ja süsteemide lõimimine.

Selleks et jälgida tegevuskava raames tehtavaid edusamme, vahetada parimaid tavasid ning tugevdada avaliku sektori asutuste, kogukondade ja tööstuse vahelisi partnerlusi, kavatakse komisjon teha järgmist:

- töötada **kodanike energianõustamiskeskuse** raames välja **kogu ELi hõlmavad näitajad** energiakogukondade arengu ja mõju jälgimiseks ning
- korraldada 2028. aastal koos liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja sidusrühmade võrgustikega **kodanike energiateemaline dialoog**.

1. Tõhusad tugiraamistikud

Selleks et vähendada regulatiivse olukorra ebakindlust, mis on tingitud taastuveniavõimsuse ja kodanike energiakogukondade määratlevate ELi direktiivide puudulikkusest või hilinenud ülevõtmisest, kavatakse komisjon teha järgmist:

- hinnata vajadust veelgi lihtsustada ja ühtlustada **ELis kehtivaid määratlusi**;
- iga-aastase kodanike energiafoorumi ja tarbijate energiapolitikat käsitleva regulatiivse ümarlause raames jätkata koostööd ELi liikmesriikidega, riiklike energeetikasektorit reguleerivate asutustega, jaotusvõrguettevõtjatega ja energiakogukondade esindusorganisatsiooni(de)ga, kes tegelevad energiakogukondi ja oma tarbeks toodetud energia tarbimist käsitlevate ELi õigusaktide ja sellekohase soovitusel rakendamise kohta;
- kodanike energianõustamiskeskuse ja muude algatuste raames **jälgida siseriiklikke takistusi**, häid tavasid ja tugiraamistikke;
- uurida kaebusi energiakogukondade või energiajagamise seotud **ebaausate turundustavade** kohta.

2. Juurdepääs rahastamisele

Selleks et parandada energiakogukondade juurdepääsu taskukohasele ja usaldusväärsele rahastamisele, suurendada finantsvahendajate ja korraldusasutuste teadlikkust ELis energiakogukondade toetamiseks kättesaadavatest tagatistest ja vahenditest ning anda ka

edaspidi varajases etapis toetust energiakogukondade rahastu kaudu, kavatseb komisjon teha järgmist:

- suurendada finantsvahendajate ja energiakogukondade teadlikkust programmi „InvestEU“ **tagatiste kasutamise võimalustest taskukohaste laenude andmisel** koos Euroopa Investeeringufondiga platvormi „Green Gateway“ (kasutajatugi, e-kommunikatsioon, veebiseminar) kaudu, et maksimeerida selle kasutuselevõttu (2026);
- avaldada kodanike energianõustamiskeskuse kaudu **kogukonnaenergia rahastamise vahendeid**, et võimalike rahastamismudelite ja -variantide kaudu suunata üldsust ja kogukondi ning võtta kasutusele kogukonnapõhised, turuga lõimitud paindlikkus- ja energiaajagamisteenused (2026);
- luua energiakogukondade töörühm **energia- ja korraldusasutuste võrgustiku** raames pärast liikmete vajaduste esialgset hindamist ja konsensust töörühma loomise suhtes, et võtta rohkem kasutusele Ühtekuuluvusfondi vahendeid (2026);
- refinantseerida **energiakogukondade rahastut pärast 2027. aastat**, et pakkuda stardiraha rohkem kui 140 energiakogukonnale äriplaani väljatöötamiseks arenduseelses etapis (2027).

3. Teadlikkuse ja suutlikkuse suurendamine

Energiakogukondade kasvamiseks, laienemiseks ja professionaalsemaks muutumiseks on oluline, et neil oleksid energiaalased teadmised, majandus- ja ettevõtlusoskused, tehniline ja õigusosalane oskusteave ning võimalused suurendada oma suutlikkust. Seepärast kavatseb komisjon teha järgmist:

- **teavitada kodanikke, kohalikke omavalitsusi ja muid isikuid, näiteks põllumajandustootjaid ja väikeettevõtjaid**, nende õigustest ja võimalustest luua või toetada energiakogukondi linnapeade pakti ja spetsiaalse tarbijaõigusi käsitleva teavituskampaania (2026) kaudu;
- **anda** kodanike energianõustamiskeskuse kaudu energiakogukondadele **tehnilist abi** energiasalvestus-, energiatõhusus- ja taastuvenergiaprojektide arendamiseks (2026);
- võtta kasutusele programmi LIFE puhtale energiale ülemineku allprogrammi rahalised vahendid, et aidata energiakogukondadel kasvada, muutuda professionaalsemaks ning laiendada taastuvenergiaprojekte ja -teenuseid eelkõige vastastikuse õppimise ja teiseste struktuuride kaudu (2026).

4. Sotsiaalne kaasatus ja üldsuse osalemine

Energiakogukonnad võivad kaasata üldsust ja olla toeks vähekaitstud leibkondadele ning vähendada energiaostuvõimetute leibkondade arvu. Energiaostuvõimetus võib ebaproportsionaalselt mõjutada ka naisi ja muid diskrimineerimisosus olevaid rühmi. Kaasamisvõimaluse kasutamiseks kavatseb komisjon teha järgmist:

- anda energiaostuvõimetus nõustamiskeskuse kaudu kohalikele omavalitsustele tehnilist abi, et paremini **kaasata energiakogukondadesse vähekaitstud leibkondi ja energiaostuvõimetuid leibkondi** (2026);

- luua **avaliku sektori hankijate** platvormi raames praktikakogukond, et võtta riigihangetes ja kontsessioonides paremini arvesse kaasamiskriteeriume (2026);
- avaldada kodanike energianõustamiskeskuse ja energiaostuvõimetuse nõustamiskeskuse kaudu **rakendusjuhend kodanike osalemise kohta**, et toetada poliitikakujundajaid sotsiaalselt kaasavate ja kodanike juhitud energiakogukondade väljaselgitamisel ja toetamisel (2026);
- toetada üleminekujärgus söekaevanduspiirkondade algatuse ja muude asjakohaste platvormide kaudu vastastikuse õppe võimalusi, korraldades söe-, turba- ja põlevkivipiirkondades kohapeal **energiakogukonnaalaseid** koolitusi (2027);
- avaldada taastuvenergiaprojektide arendajate ja energiakogukondade vahelise **koostöö standardne näidisleping** (2027).

5. Digitaalne innovatsioon ja süsteemide lõimimine

Energiakogukonnad võivad digitehnoloogia, andmeruumide, energiasalvestuse, süsteemide lõimimise ja nutikate võrgulahenduste potentsiaali ära kasutades muutuda tänapäeva energiasüsteemi lahutamatuks osaks ja vähendada elektriarveid. Seepärast kavatses komisjon teha järgmist:

- võtta kasutusele programmi LIFE puhtale energiale ülemineku allprogrammi rahalised vahendid, et toetada linnu ja kohalikke partnereid, näiteks energiakogukondi, selliste **nutilahenduste** (nt naabruskonna akud, elektrisõidukite laadimise taristu, energijahtimissüsteemid jne) **kasutuselevõtul**, mis aitavad optimeerida energiaajagamist kohapeal ja suurendada paindlikkust (2026);
- rohkem lõimida energiakogukondi **kohalikku energiaplaneerimisse** energiadialoogide kaudu, mida korraldatakse linnapeade paktile allakirjutanute seas ja kodanike energianõustamiskeskuse raames (2026);
- eraldada programmist „Euroopa horisont“ rahalisi vahendeid, et linnade missiooni raames toetada kogukonna juhitud **mikrovõrke ja kohalike taastuvenergiapõhiseid küttevõrke** (2026–2027); eraldada programmist „Euroopa horisont“ 12 miljonit eurot, et toetada **tehisintellektipõhiste prognoosimisalgoritmide** väljatöötamist, et optimeerida energiaajagamise väärtust süsteemi ja kogukondade jaoks (2026);
- uurida, kuidas standardselt lõimida **kohalikud jaotusvõrgutasandi energiaturud** hulgimüügituruga, et tagada väikeste hajutatud energiasüsteemide tõhus toimimine ja skaleeritav paindlikkus (2027).